

Barometr polityczny EPL listopad/grudzień 2018

Sytuacja Europejskiej Partii Ludowej w UE i możliwe scenariusze wyborów europejskich

(Stan : 11 grudzień 2018 r)

autor

Olaf Wientzek

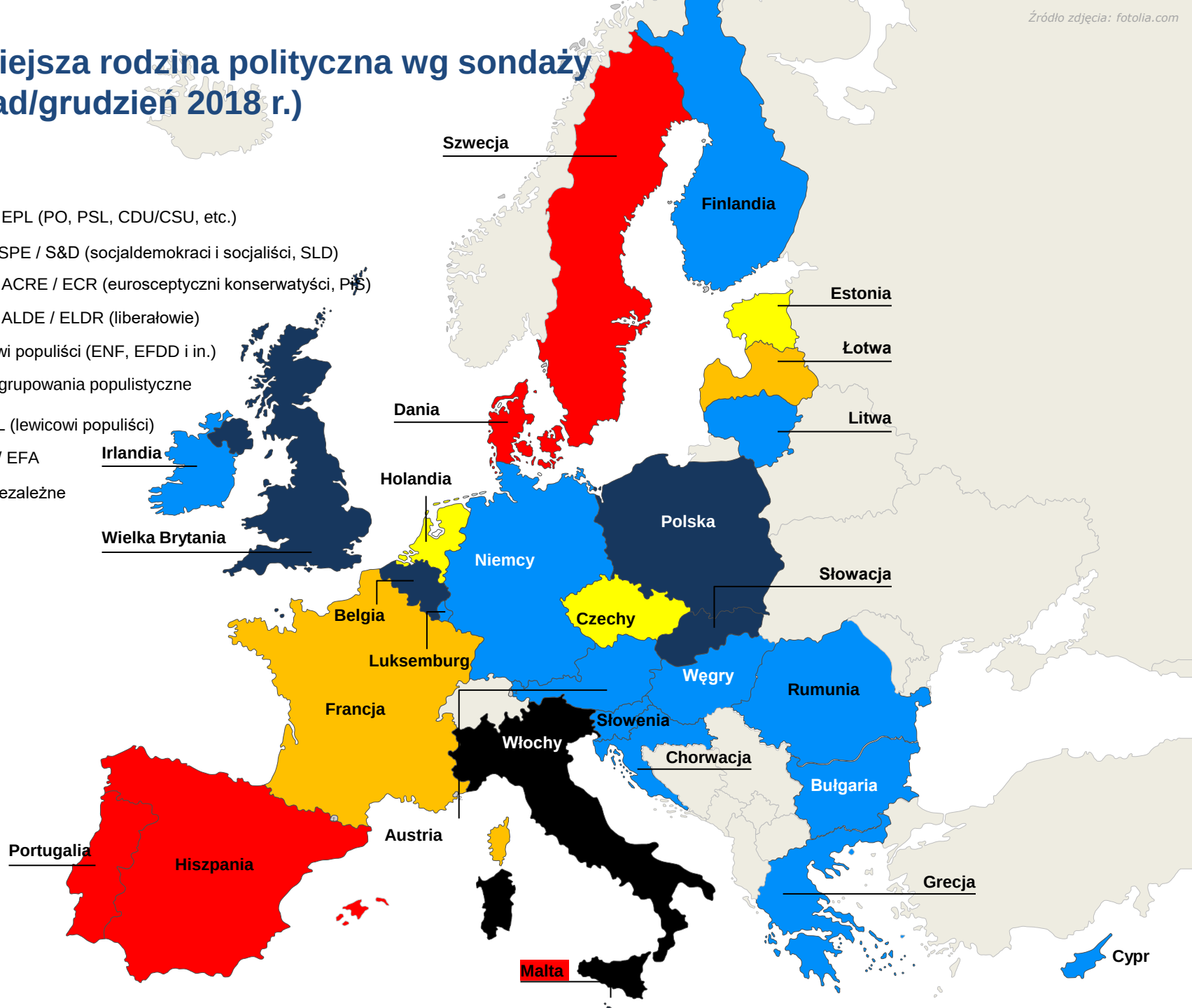
koordynator ds. polityki europejskiej
Fundacja Konrada Adenauera

Ostatnie tendencje

- Małe zmiany w obrębie wiodących rodzin partii politycznych w porównaniu z ostatnim rankingiem: rodzina EPL (europejska partia PO) w sondażach w **13** krajach (+1) stanowi najsilniejszą rodzinę polityczną, socjalistyczna w **5 (-1/2)**, liberalna w **3** (0/-1). eurokrytyczna-konserwatywna ACRE (europejska partia PiSu) w **4**, partie niezależne **2** (Macron wzgl. LREM + jeszcze niezależna na Łotwie), prawicowi populiści **1**. W niektórych krajach przewaga wiodących rodzin partii politycznych nad innymi rodzinami politycznymi jest bardzo nieznaczna (**Hiszpania, Finlandia, Słowacja, Belgia, Francja**)
- **8 spośród 28 głów państw i szefów rządów** w Radzie Europejskiej należy do rodziny EPL, **8 /28 głów państw i szefów rządów** należy do rodziny ALDE (lib.), **5/28 do rodziny S&D** (socjaliści), **2** do rodziny **ACRE** (eurosceptyczni konserwatyści), **1** do **ZLE/NZL** (lewica), **4** są niezależni
- W **9 z 27** krajów każdorazowo najsilniejsza partia należąca do EPL uzyskuje aktualnie w sondażach 30% lub więcej (**Niemcy, Polska, Węgry, Bułgaria, Cypr, Grecja, Austria, Irlandia, Chorwacja**)

Najsilniejsza rodzina polityczna wg sondaży (listopad/grudzień 2018 r.)

- Rodzina EPL (PO, PSL, CDU/CSU, etc.)
- Rodzina SPE / S&D (socjaldemokraci i socjaliści, SLD)
- Rodzina ACRE / ECR (eurosceptyczni konserwatyści, PiS)
- Rodzina ALDE / ELDR (liberałowie)
- Prawicowi populiści (ENF, EFDD i in.)
- Różne ugrupowania populistyczne
- ZLE/NZL (lewicowi populiści)
- Zieloni / EFA
- Partie niezależne

Najsilniejsza partia polityczna wg sondaży (listopad/grudzień 2018 r.)

Rodzina EPL

Rodzina SPE / S&D (socjaldemokraci i socjaliści)

Rodzina ACRE / ECR (eurosceptyczni konserwatyści)

Rodzina ALDE / ELDR (liberałowie)

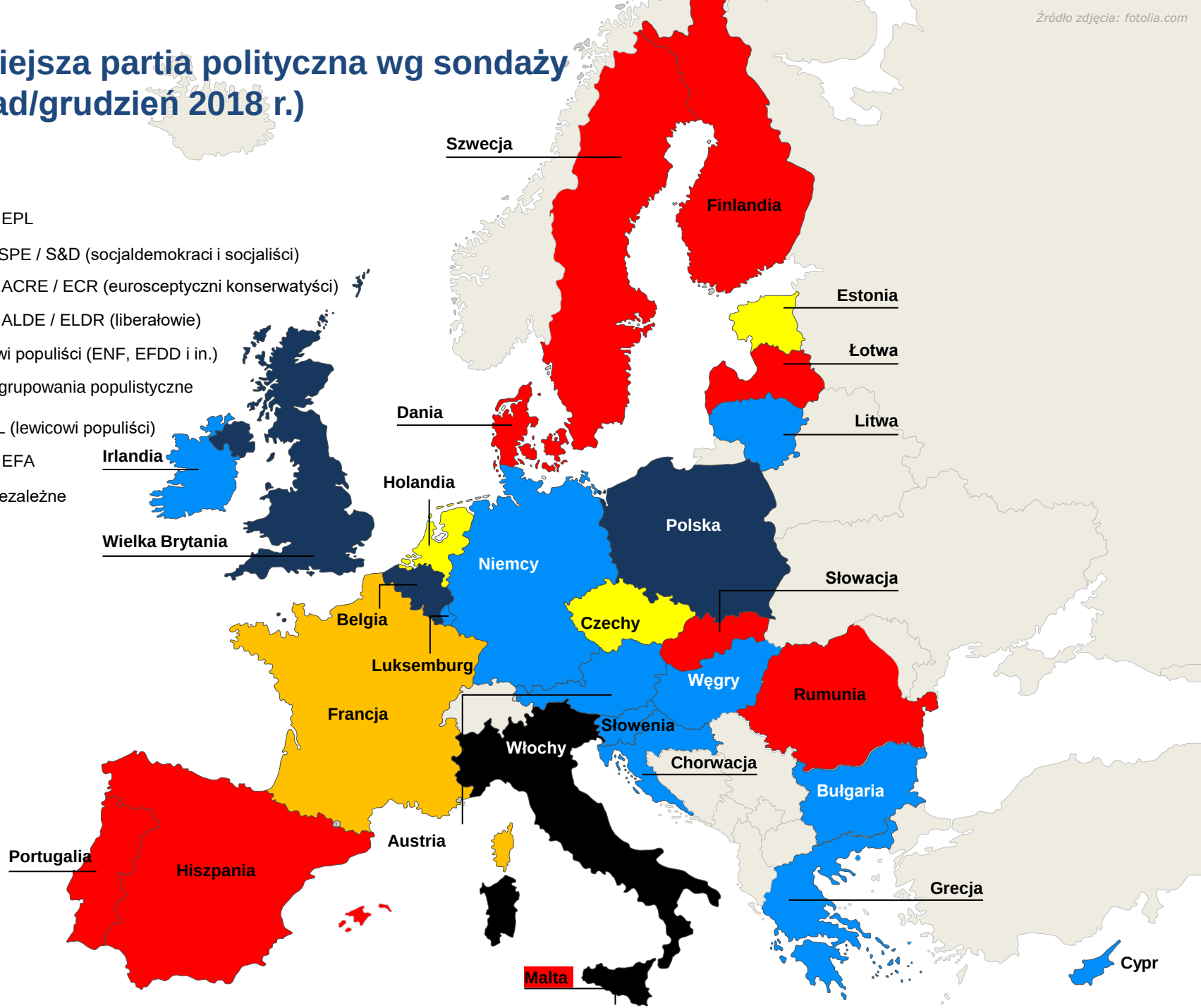
Prawicowi populiści (ENF, EFDD i in.)

Różne ugrupowania populistyczne

ZLE/NZL (lewicowi populiści)

Zieloni / EFA

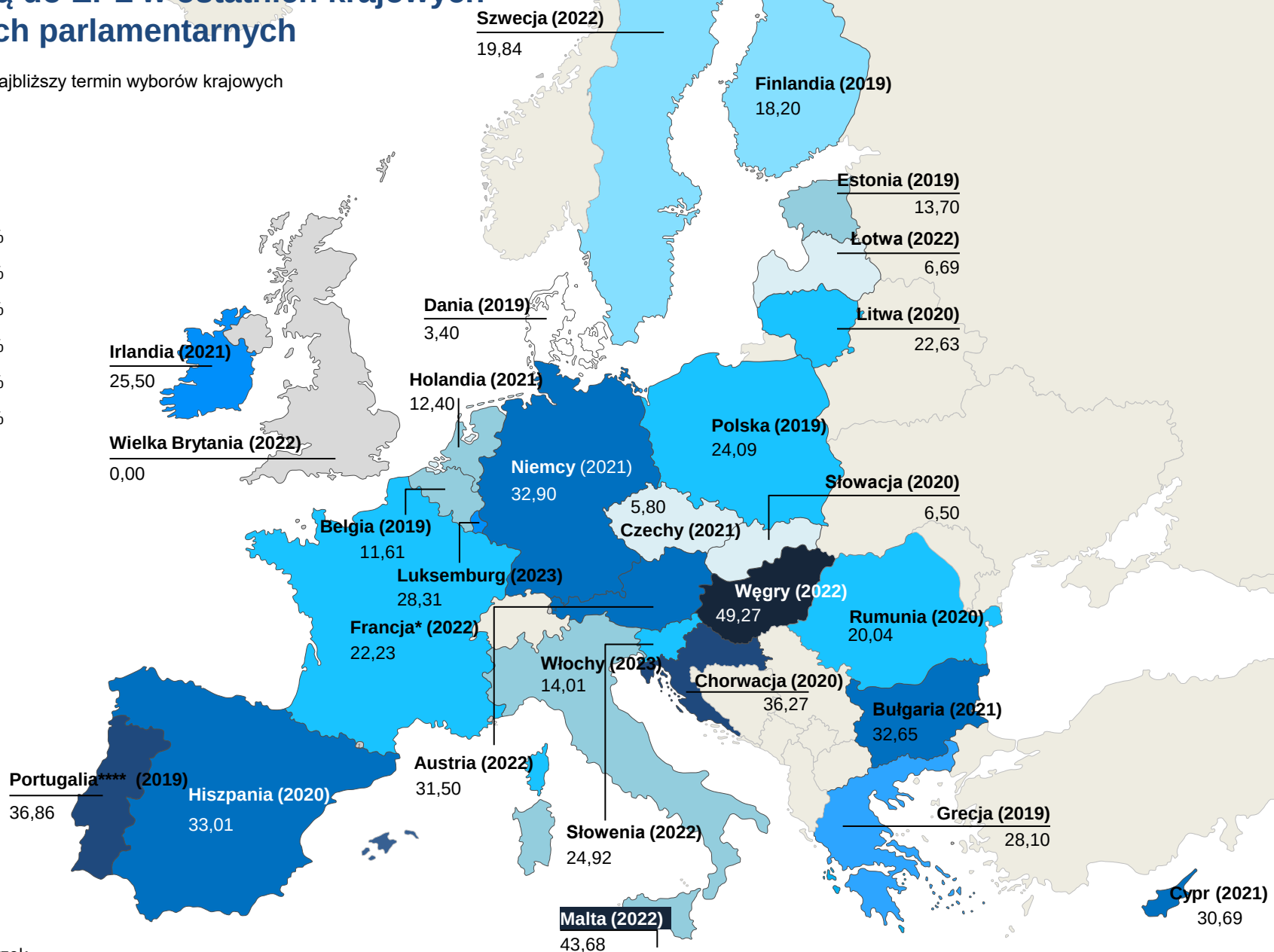
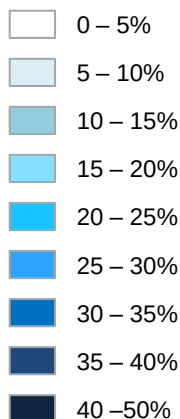
Partie niezależne

Wyniki uzyskane przez największą partię należącą do EPL w ostatnich krajowych wyborach parlamentarnych

w procentach /
w nawiasach najbliższy termin wyborów krajowych

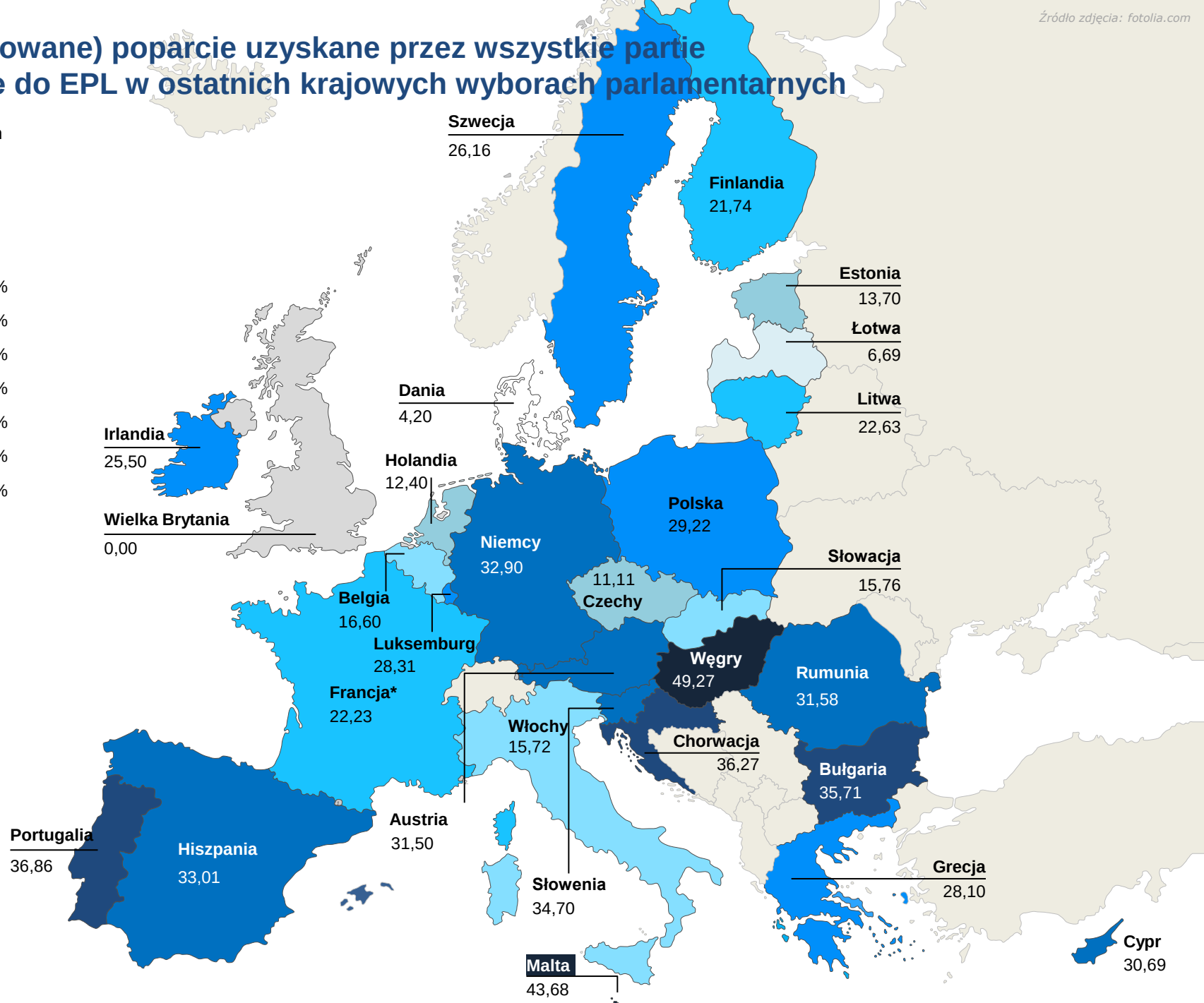
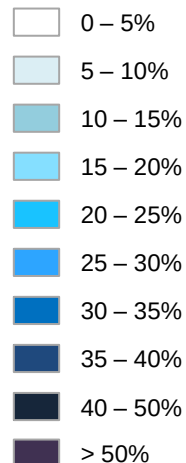
Legenda

(Skumulowane) poparcie uzyskane przez wszystkie partie należące do EPL w ostatnich krajowych wyborach parlamentarnych

w procentach

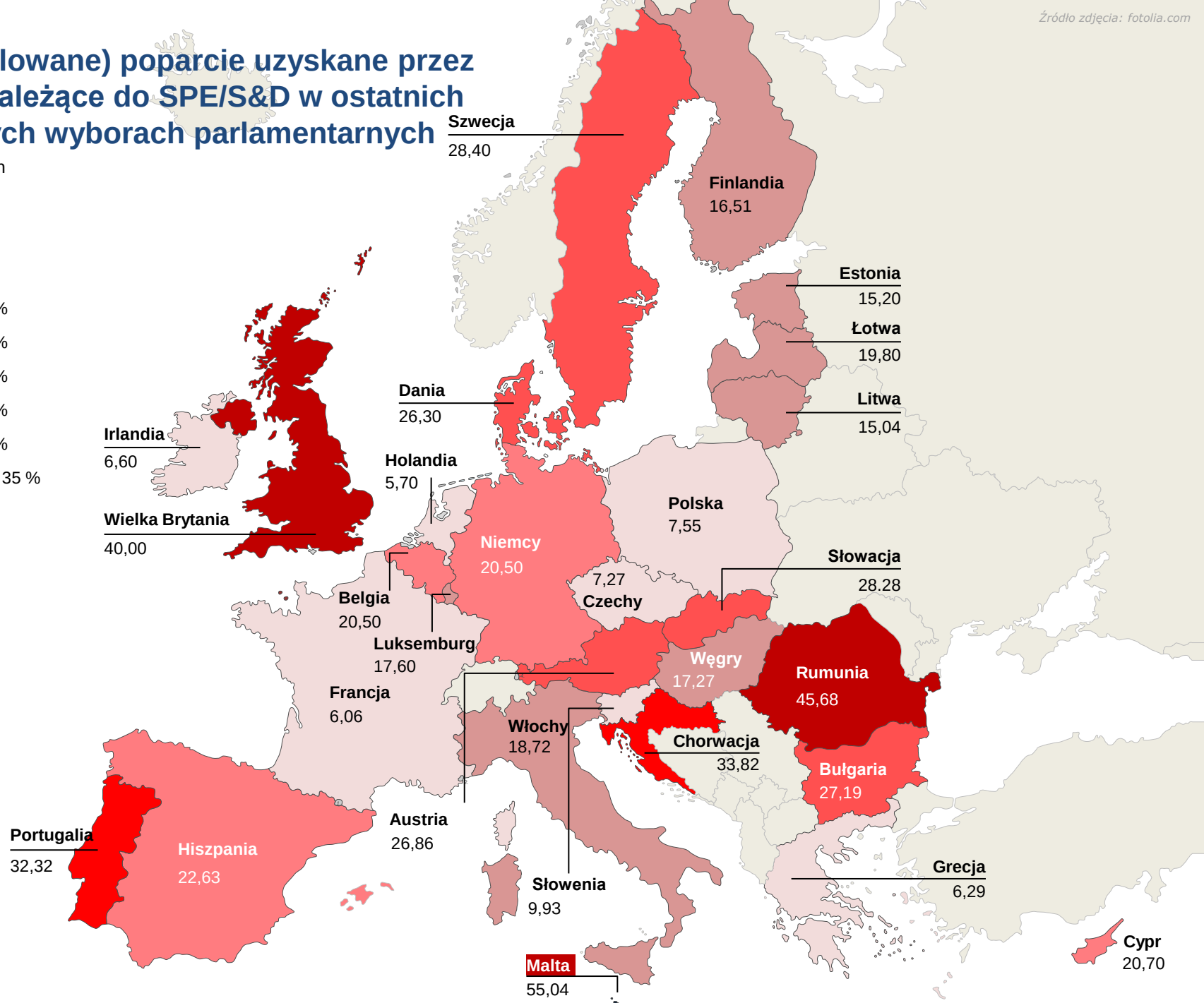
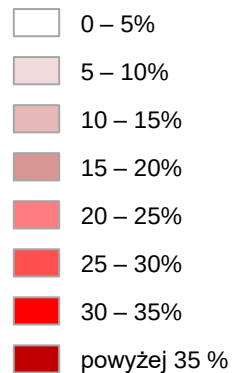
Legenda

(Skumulowane) poparcie uzyskane przez partie należące do SPE/S&D w ostatnich krajowych wyborach parlamentarnych

w procentach

Legenda

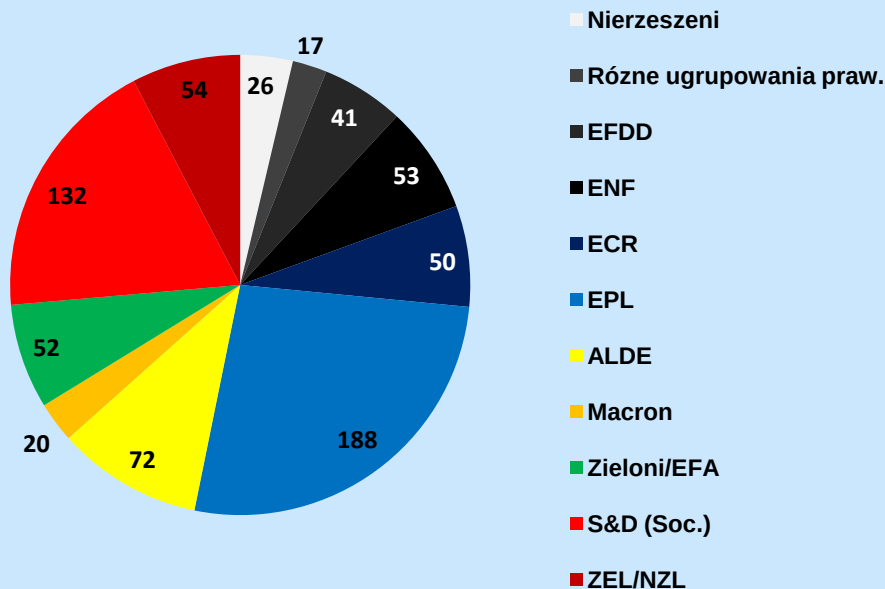
Możliwe scenariusze wyborów europejskich w 2019 r.

- **Uwagi wstępne:**
 - Ostrożnie należy podchodzić do przenoszenia wyników sondaży dotyczących wyborów krajowych na wybory europejskie
 - Niska frekwencja wyborcza może doprowadzić do znacznego zniekształcenia wyników
 - Znane osobistości otwierające listy wyborcze / „Spitzenkandydaci” mogą również wywrzeć znaczący wpływ
- **Z pewną dozą ostrożności można sformułować następujące założenia:**
 - EPL pomimo strat w dużych krajach uzyskałaby ok. **177-195 mandatów**, a zatem pozostałaby najsilniejszą partią w Parlamencie Europejskim (**25,1%-27,7%** mandatów)
 - **Udział mandatów EPL (aktualnie: 29,2%) stosunkowo uległby zmniejszeniu w stopniu jeszcze dość umiarkowanym (-1,5 % do -4,1%),** ponieważ frakcja EPL będzie dotknięta w mniejszym zakresie wynikającym z Brexitu odpadnięciem deputowanych niż wyniesie przeciętna dla innych frakcji (dla porównania: **S&D z 25% spadłoby na ok.18,7%**)
 - Ugrupowania skrajnie prawicowe (**ENF**) i lewicowe (**ZLE/NZL**) razem miałyby potencjał ok. **19-20%** mandatów, jeżeli dodać do nich nową grupę pod przewodnictwem Ruchu Pięciu Gwiazd, **22-24%**. Jeżeli Ruch Pięciu Gwiazd utworzyłby wspólną grupę z ZLE, a ENF wykorzystałaby swój potencjał w pełni, obie grupy uzyskałyby w sumie **ok. 24,5%** głosów
 - **Wielka Koalicja składająca się z EPL i Socjalistów / Socjaldemokratów w przyszłym PE już nie uzyskałaby większości** i potrzebowałaby trzeciego partnera
 - **65-70% deputowanych** należałoby do **grup pro-europejskich**
 - W porównaniu z ostatnim rankingiem, niewielki wzrost w przypadku EPL, wzrost w przypadku Zielonych, komuniści/lewica tracą
- Z uwagi na nieprzewidywalność wielu czynników poniżej dokonano kalkulacji **trzech** różnych **scenariuszy** dla wyborów europejskich:

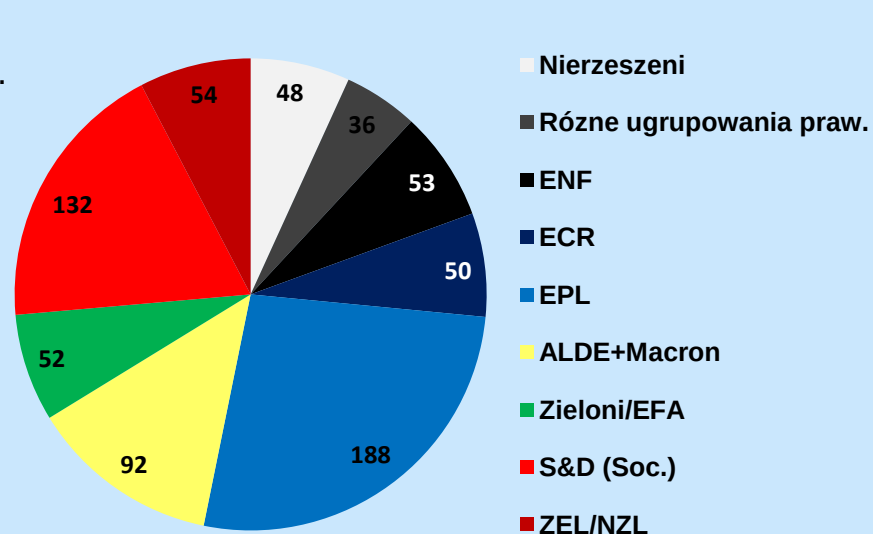
Prognoza podziału mandatów w PE – scenariusz 1 – status quo

- Założenie:** Emmanuel Macron nie zdoła uformować własnej partii europejskiej, członkostwo w innych partiach europejskich pozostanie na niezmiennym poziomie, grupa EFDD rozpadnie się po odpadnięciu UKIP

Wariant A: EFDD utrzyma się

Wariant B: Macron przyłączy się do ALDE, EFDD rozpadnie

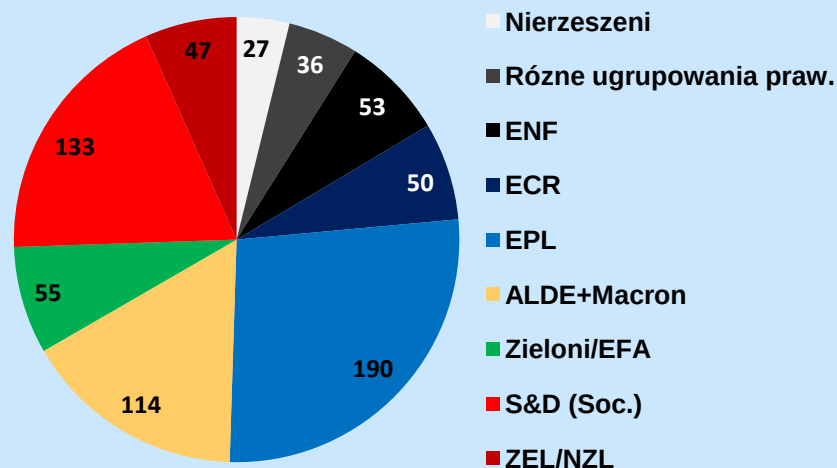
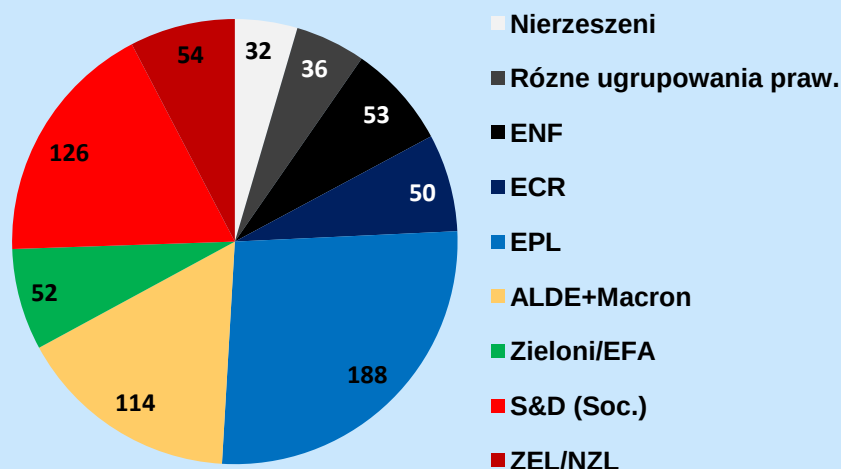
- Z pewną dozą ostrożności można sformułować następujące założenia:
 - Przyszła większość musiałaby przypuszczalnie opierać się na głosach EPL, Socjaldemokratów i Liberalów. Inne konstelacje trzech sił politycznych (np. EPL + Socjaldemokraci + Zieloni) rachunkowo (teoretycznie) byłyby możliwe, ale mało prawdopodobne.

Prognoza podziału mandatów w PE – scenariusz 2 – Europe en Marche

Założenie: ALDE i Macron+sprzymierzeńcy tworzą sojusz i wchłaniają kilka mandatów frakcji S&D oraz część niezależnych. Wariant B: część jeszcze niezależnych „pozostałych” przyłącza się do różnych innych umiarkowanych rodzin partii politycznych, Syriza przystępuje do S&D.

Wariant A: inne grupy nie pozyskają nowych partnerów

Wariant B: pro-europejskie grupy pozyskają nowych partnerów

Z pewną dozą ostrożności można sformułować następujące założenia:

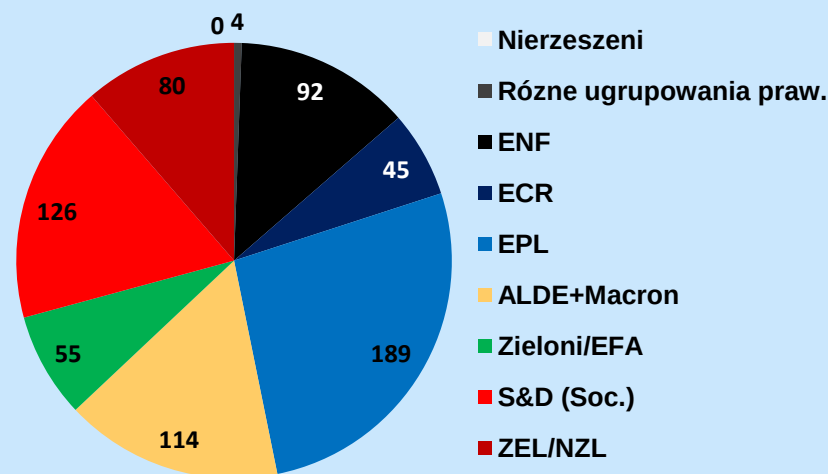
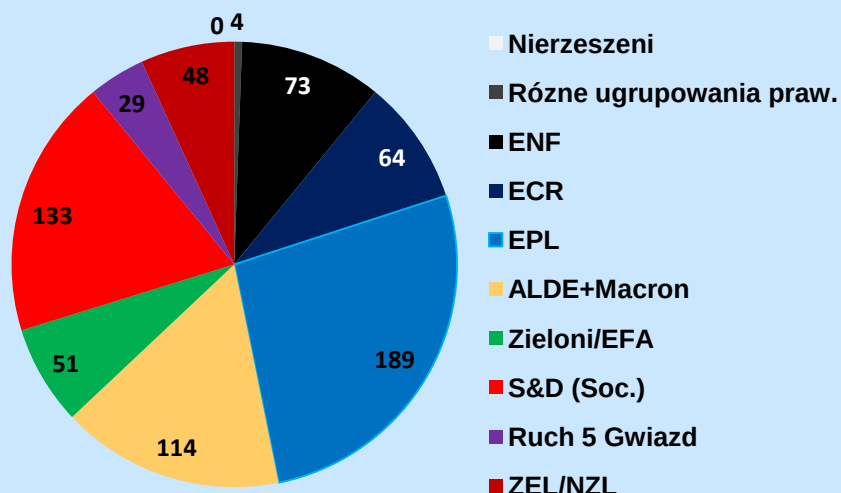
- Sojusz EEM i ALDE w tym scenariuszu uplasowałby się nieznacznie za S&D.
- W najlepszym układzie (wariant B) proeuropejskie umiarkowane grupy dysponowałyby prawie 70% głosów w PE

Prognoza podziału mandatów w wyborach do Parlamentu Europejskiego– scenariusz 3 – Zjednoczeni Radykałowie

Założenie: partie skrajnie prawicowe i lewicowe zdołają zorganizować się każdorazowo w jedną grupę (ENF i ZEL/NZL). Taki scenariusz jest raczej mało prawdopodobny z uwagi na wewnętrzne skłócenie, winien jednak unaocznic potencjał sił skrajnych.

Wariant A: Frakcja Ruchu Pięciu Gwiazd / silna ECR

Wariant B: ENF wykorzystuje potencjał, Pięć Gwiazd do ZEL/NZL

Z pewną dozą ostrożności można sformułować następujące założenia:

- Utworzenie własnej frakcji przez Pięć Gwiazd napotkałoby na trudności, jeżeli ruchowi nie uda się przeciągnąć na swoją stronę partii z ZEL/NZL: Taki scenariusz raczej mało prawdopodobny.
- Ugrupowania skrajnie prawicowe (ENF) i lewicowe (ZEL/NZL) razem miałyby potencjał ok. **19-20%** mandatów, jeżeli dodać do nich nową grupę pod przewodnictwem Ruchu 5 Gwiazd, **22-24%**. Jeżeli Ruchu Pięciu Gwiazd utworzyłby wspólną grupę z GUE, a ENF wykorzystałaby swój potencjał w pełni, taka grupa uzyskałaby w sumie **80 posłów**. Taki scenariusz raczej mało prawdopodobny.

Najsilniejsza rodzina partii politycznych w wyborach europejskich w 2014 r

 Rodzina EPL

 Rodzina SPE / S&D (socjaldemokraci i socjaliści)

 Frakcja ACRE / ECR (eurosceptyczni konserwatyści)

 Rodzina ALDE / ELDR (liberałowie)

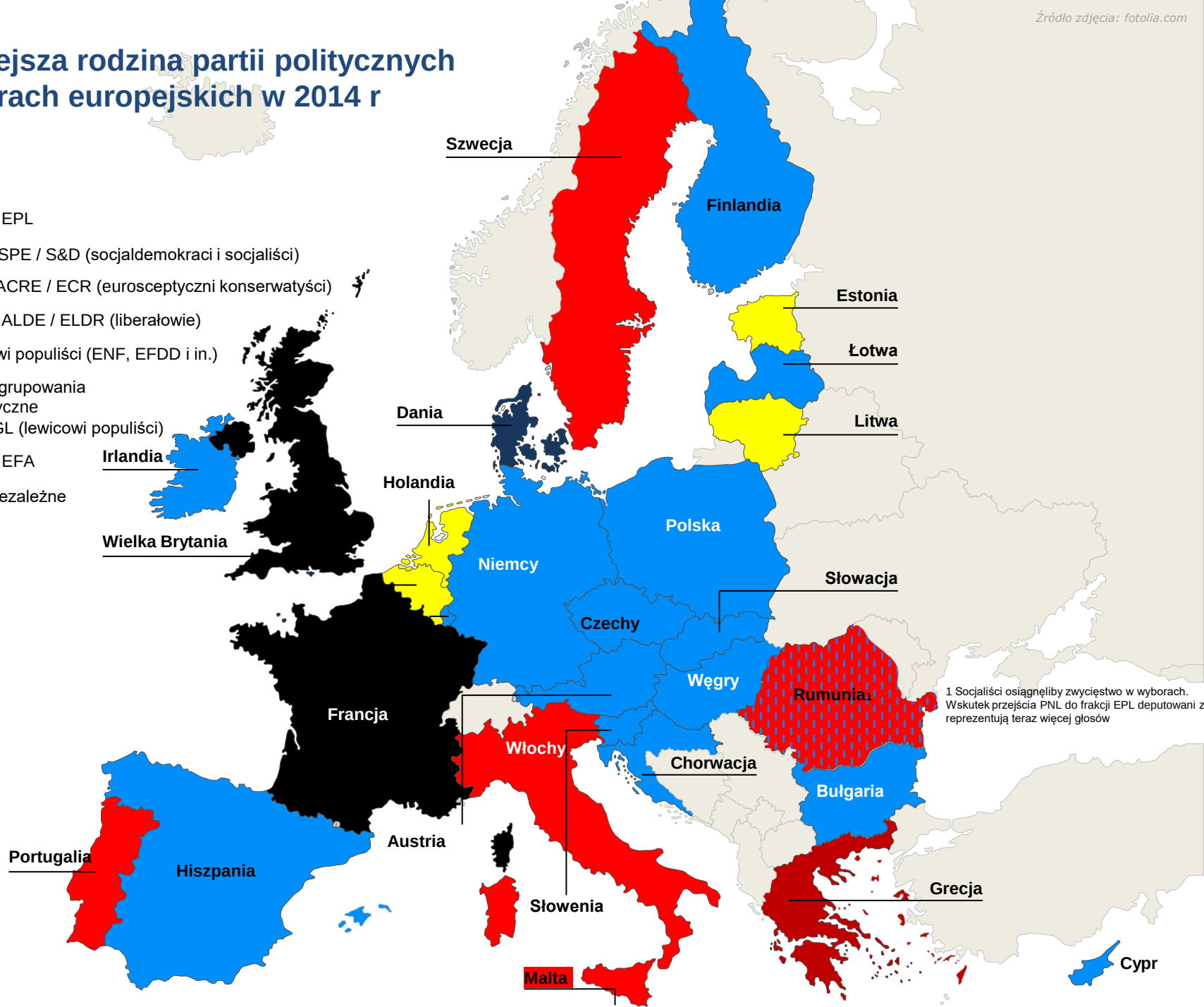
 Prawicowi populiści (ENF, EFDD i in.)

 Różne ugrupowania populistyczne

 GUE/NGL (lewicowi populiści)

 Zieloni / EFA

 Partie niezależne

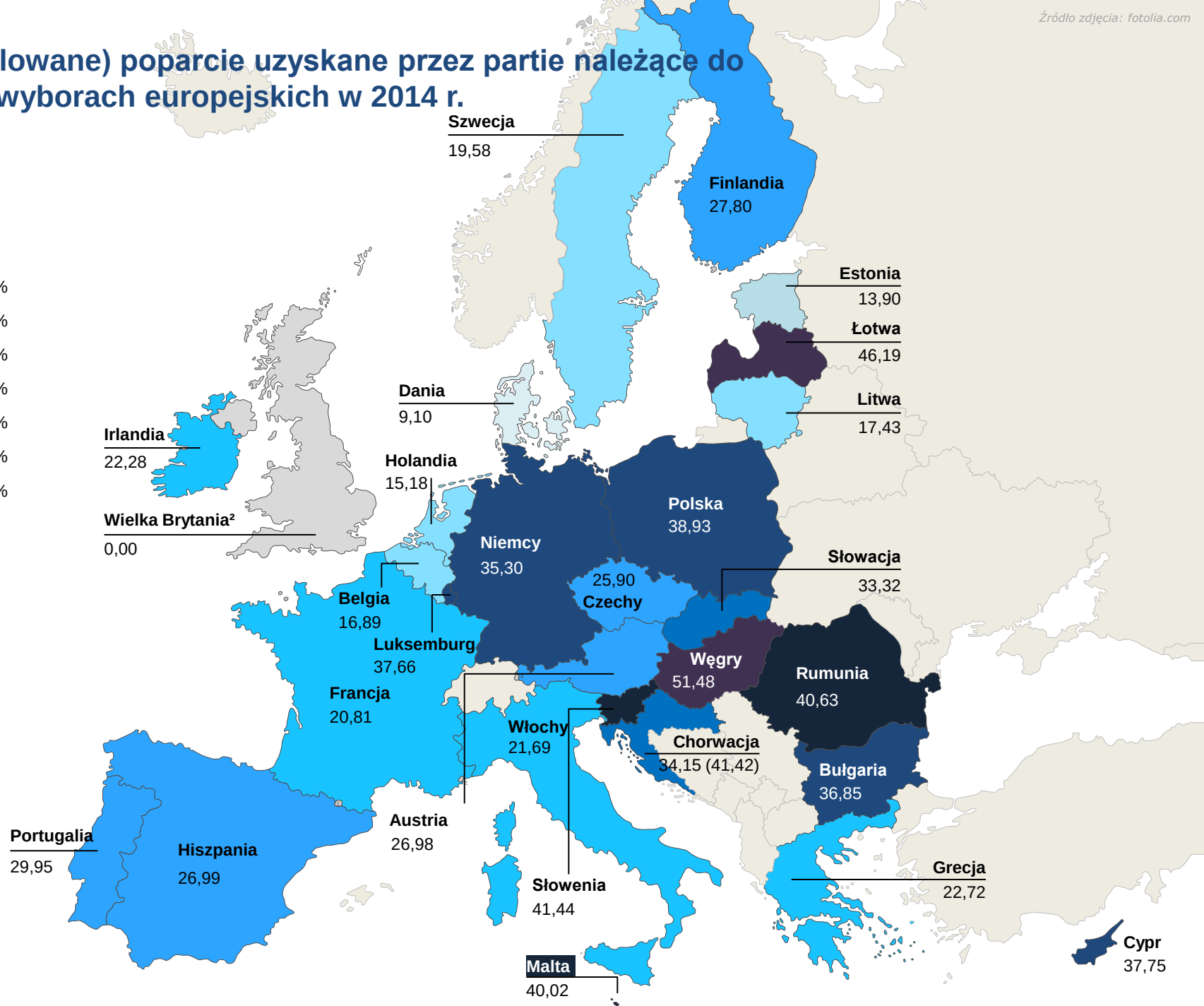
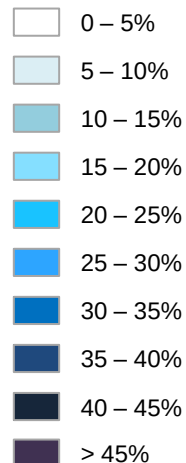

1 Socjaliści osiągnęliby zwycięstwo w wyborach. Wskutek przejścia PNL do frakcji EPL deputowani z reprezentują teraz więcej głosów

(Skumulowane) poparcie uzyskane przez partie należące do EPL w wyborach europejskich w 2014 r.

w procentach

Legenda

Udział rodziny EPL w rządach

Udział rodziny EPL w rządach, stan 11 grudnia 2018 r.¹

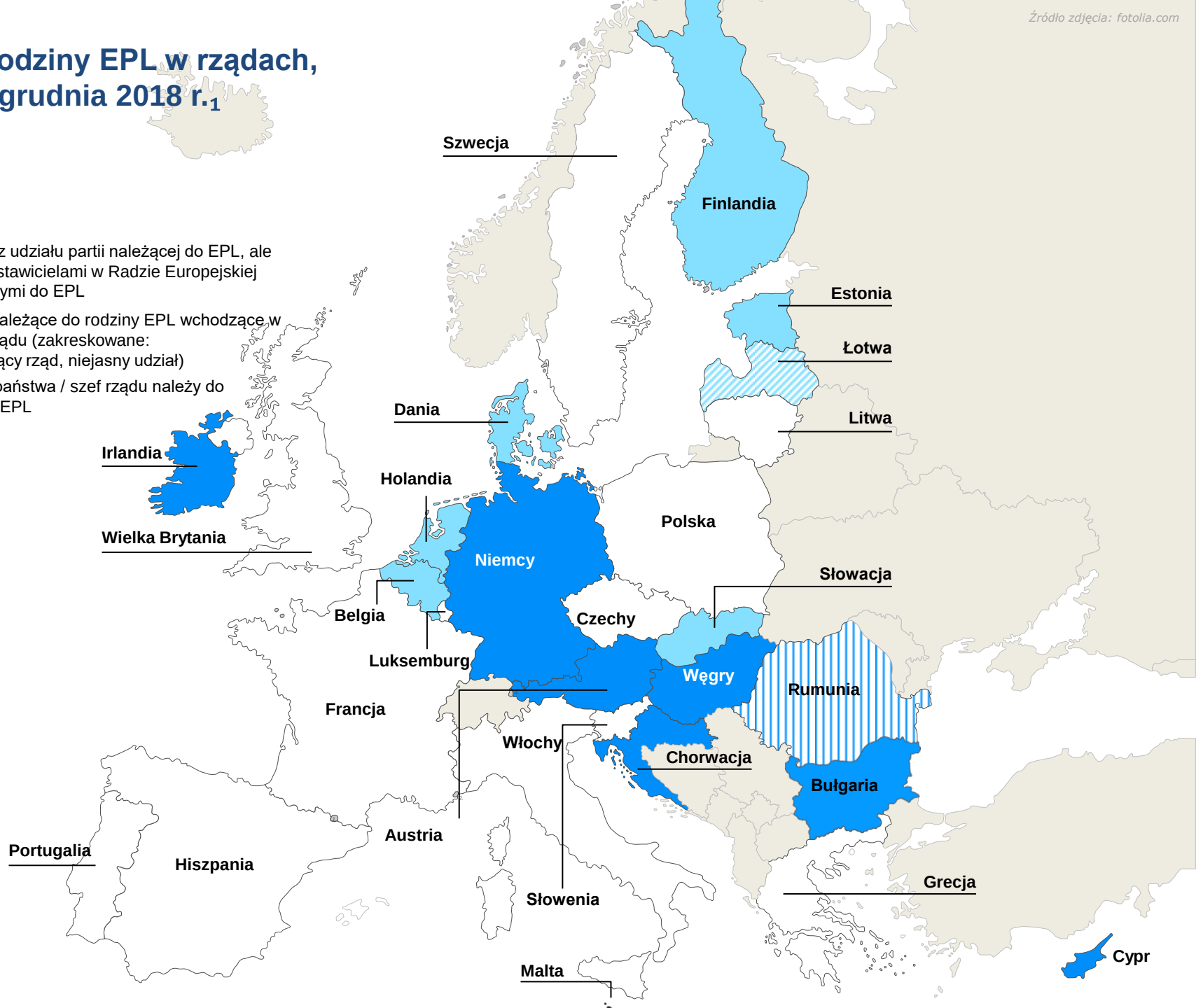
rząd bez udziału partii należącej do EPL, ale z przedstawicielami w Radzie Europejskiej należącymi do EPL

Partie należące do rodziny EPL wchodzące w skład rządu (zakreskowane: ustępujący rząd, niejasny udział)

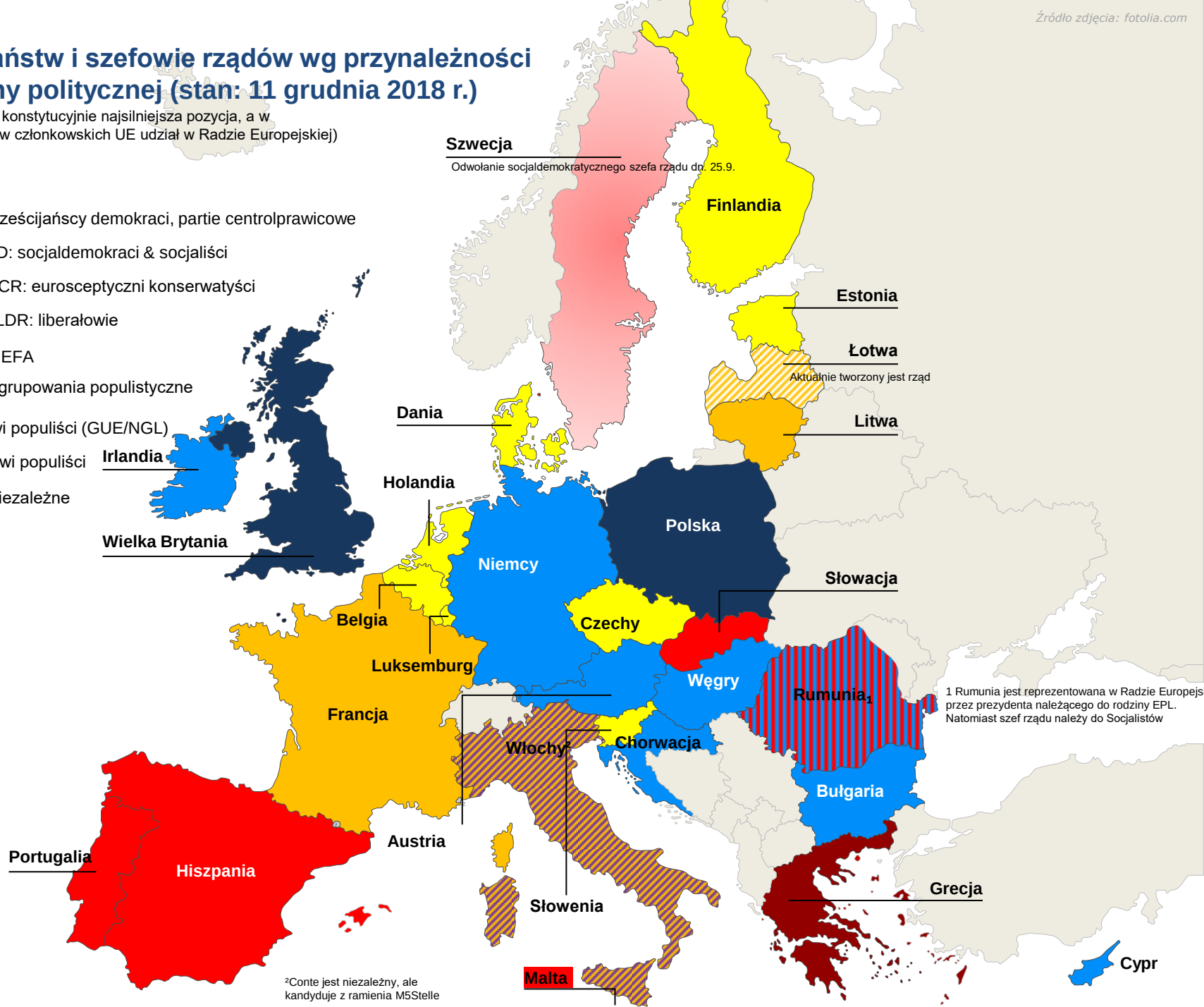
Głowa państwa / szef rządu należy do rodziny EPL

Głowy państw i szefowie rządów wg przynależności do rodziny politycznej (stan: 11 grudnia 2018 r.)

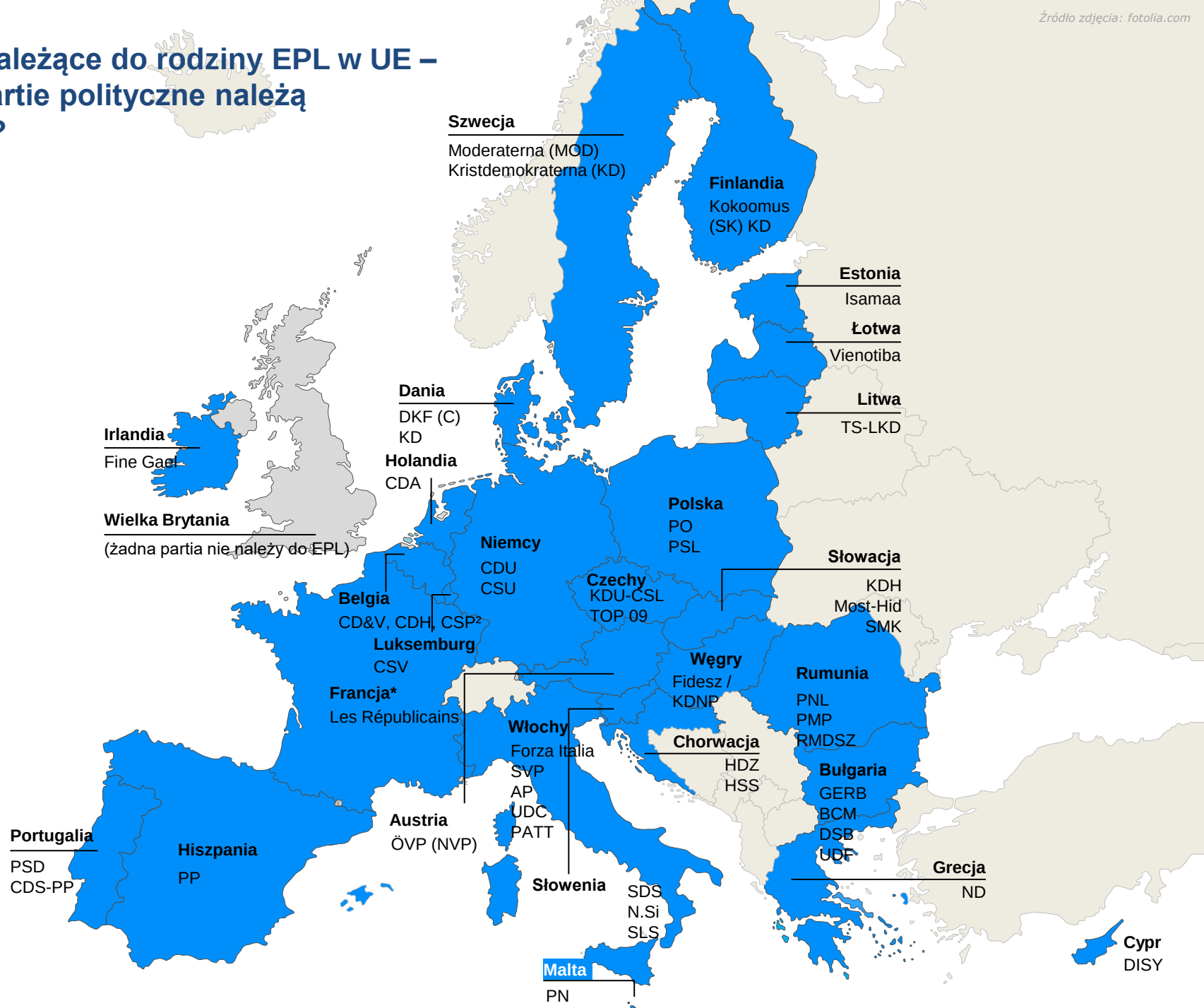
(decydująca jest konstytucyjnie najsilniejsza pozycja, a w przypadku państw członkowskich UE udział w Radzie Europejskiej)

- EPL: chrześcijańscy demokraci, partie centrolprawicowe
- PES/S&D: socjaldemokraci & socjaliści
- ACRE/ECR: eurosceptyczni konserwatyści
- ALDE/ELDR: liberałowie
- Zieloni / EFA
- Różne ugrupowania populistyczne
- Lewicowi populiści (GUE/NGL)
- Prawicowi populiści
- Partie niezależne

²Conte jest niezależny, ale kandyduje z ramienia M5Stelle

Partie należące do rodziny EPL w UE – Jakie partie polityczne należą do EPL?

Uwagi

- * Wartości dotyczące **Francji** odnoszą się do wyniku LR osiągniętego w drugiej turze wyborów parlamentarnych; podane wartości nie uwzględniają udziałów w oddanych głosach uzyskanych przez niezależną prawicę (1,68%) ani przez UDI (ALDE)
- ** We **Francji** od ostatnich krajowych wyborów parlamentarnych nie przeprowadzano sondaży, uzyskane wyniki odnoszą się do sondaży przeprowadzanych w związku z wyborami europejskimi w 2019 r.
- *** W **Belgii** sondaże przeprowadzane są na szczeblu regionalnym. Aby uzyskać adekwatny rezultat na szczeblu krajowym, każdorazowo została ustalona średnia wyników w odniesieniu do liczby uprawnionych do udziału w wyborach (obowiązuje przymus wyborczy). Mimo obowiązywania przymusu wyborczego i idącej z tym w parze stosunkowo podobnej frekwencji wyborczej w różnych regionach może dojść do nieznacznych odstępstw. W Belgii partie partnerskie CD&V, CSP, CDH rywalizują tylko na poziomie regionalnym, stosownie do tego ustalana jest średnia wyników w poszczególnych regionach. CSP wystawia kandydatów tylko w wyborach do Parlamentu Europejskiego, w wyborach krajowych stanowi ona część CDH, ponieważ skład belgijskiej izby deputowanych jest ustalany w oparciu o regiony (Flandria, Walonia, Bruksela), a nie w oparciu o wspólnoty językowe. W **Luksemburgu** badania opinii publicznej z reguły są przeprowadzane na poziomie regionalnym, dla obliczenia krajowej siły ustalana jest średnia według liczby wyborców (obowiązuje przymus wyborczy). Mimo obowiązywania przymusu wyborczego i idącej z tym w parze stosunkowo podobnej frekwencji wyborczej w różnych regionach może dojść do nieznacznych odstępstw.
- **** W ostatnich wyborach krajowych w **Portugalii** PSD i CDS-PP zawiązały koalicję wyborczą, dlatego obu wartości PSD nie da się porównać z wynikiem uzyskanym w wyborach parlamentarnych.

Dalsze uwagi:

W wielu krajach (m.in. **Słowenia, Bułgaria, Łotwa**) w wynikach sondaży w łącznej sumie (100%) uwzględniane są osoby niezdecydowane oraz niegłosujące, notowania w sondażach zostały odpowiednio oszacowane. Przykład: Partia A uzyskała w sondażach 13% poparcia. 30% ankietowanych nie pójdzie do urn, 20% ankietowanych jest niezdecydowanych. Stosownie do tego poparcie dla partii A wynosi 26%.

W **Chorwacji** należąca do EPL partia HSS była częścią koalicji People's Coalition, której przewodzili socjaldemokraci i nie uzyskała odrębnego wyniku. Stąd danych nie można w pełni porównać, a zatem zrezygnowano z obliczenia różnicy. Wynik wyborczy odnoszony dla socjaldemokratów odnosi się odpowiednio do całej koalicji wyborczej, która obejmowała również partie nienależące do PES (jak na przykład HSS). W wyborach europejskich HDZ uzyskała ponad 40% głosów, jednak jedna z posłanek bezpośrednio po wyborach przeszła do ECR, co spowodowało zmniejszenie wyniku wyborczego o odpowiedni udział w głosach

W **Niemczech** CDU i CSU z uwagi na przynależność do tej samej grupy politycznej i zawsze sumowane notowania w sondażach nie zostały ujęte jako dwie odrębne partie.

Niektóre z partii należących do rodziny ACRE są partiami pravicowo-populistycznymi lub cechują się silnymi pravicowo-populistycznymi elementami. Ponieważ mamy tu do czynienia z w międzyczasie (lub na razie) ukształtowaną rodziną partii politycznych, należące do niej partie ujmowane są jako część rodziny ACRE, a nie jako „ugrupowania pravicowo-populistyczne”. Pod ostatnio wskazaną kategorię podpadają jednak reprezentowane w Parlamencie Europejskim partie należące do ENF lub grupy EFDD oraz dalsze niezwiązane pravicowo-populistyczne lub skrajnie pravicowe siły polityczne.

- 1 Wyliczenie zwykle odnosi się do szefów rządów. Głowy państw (w przypadku rządu zaliczanego do innego obozu politycznego) ujmowane są (odrębnie) tylko wtedy, gdy są reprezentowane w Radzie (przypadek Johannisa w Rumunii). W przypadku Francji nie jest wykazywany udział EPL w rządzie, gdyż oficjalnie należąca do EPL partia LR nie współtworzy rządu.
- 2 W Wielkiej Brytanii żadna partia nie należy do EPL. Jednak od lutego 2018 roku – po przejściu dwóch deputowanych ugrupowania Torysów z ECR do frakcji EPL – dwóch brytyjskich deputowanych w jej frakcji w PE

Źródła sondaży : Ipsos (Belgia), Exacta (Bułgaria), voxmeter (Dania), Forsa (Niemcy), Kantar/TNS (Finlandia), Ipsos (Francja), Metron(Grecja), YouGov (Wielka Brytania +NI), BA (Irlandia), Ipsos (Włochy), Ipsos (Chorwacja), SDKS (Łotwa), ELTA, Baltijos Tymiiai (Litwa), Sonesfro (Luksemburg), Malta Today (Malta), Ipsos (Holandia) RA (Austria), Ibris (Polska), eurosondagem (Portugalia), ISCOOP (Rumunia), Inizio (Szwecja), Focus (Słowacja), Mediana (Słowenia), NC Report (Hiszpania), STEM(Czechy), Publicus (Węgry), CYMAR (Cypr)

Osoba do kontaktu

[koordynator ds. polityki europejskiej, Współpraca Europejska i Międzynarodowa, Fundacja Konrada Adenauera]

Olaf Wientzek

Koordinator Europapolitik, Konrad-Adenauer-Stiftung

Europäische und Internationale Zusammenarbeit / European and International Cooperation

Zespół ds. Polityki Zagranicznej, Bezpieczeństwa i Polityki Europejskiej

Kurfürstenstraße 84

10787 Berlin

Tel.: +49 -(0)30/26996-3509, Faks: -3551

E-Mail: olaf.wientzek@kas.de